
Ribhuproktam Shankarasutravijnanam evam Adhyatmanirnayam

ఋభుప్రోక్తం శాంకరసూత్రవిజ్ఞానం ఏవం అధ్యాత్మనిర్ణయమ్

Document Information

Text title : Ribhuproktam Shankarasutravijnanam evam Adhyatmanirnayam

File name : RRibhuproktamShankarasUtravijnAnaMevaMadhyAtmanirNayam.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | shaNkarAkhyah ShaShThAMshaH | adhyAyaH 4 | 5-43||

Latest update : August 5, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 5, 2023

sanskritdocuments.org

ఋభుప్రోక్తం శాంకరసూత్రవిజ్ఞానం ఏవం అధ్యాత్మనిర్ణయమ్

(కేవలం బ్రహ్మామాత్రత్వాత్)

ఋభుః -

నాగోష్యం భవతామస్తి శామ్భవేషు మహాత్మసు | (అస్మి)
త్రినేత్రప్రేమసదనాన్యష్యాన్వేక్ష్య వదామి తత్ || ౪.౫ ||

శాంకరం సూత్రవిజ్ఞానం శ్రుతిశీర్షమహోదయమ్ |
శృణుధ్వం బ్రహ్మవిచ్ఛేష్టాః శివజ్ఞానమహోదయమ్ || ౪.౬ ||

యేన తీర్ణాః స్థ సంసారాచ్ఛివభక్త్యా జితేన్ద్రియాః | (తీర్ణాస్థ)
నమస్కృత్వా మహాదేవం వక్ష్యే విజ్ఞానమైశ్వరమ్ || ౪.౭ ||

ఋభుః -

విశ్వస్య కారణముమాపతిరేవ దేవో విద్యోతకో జడజగత్ప్రమదైకహేతుః |
న తస్య కార్యం కరణం మహేశితుః స ఏవ తత్కారణమీశ్వరో హరః || ౪.౮ ||

సూతః సాయకసమ్భవః సముదితాః సూతాననేభ్యో హయాః
నేత్రే తే రథినో రథాఙ్గయుగలీ యుగ్వాస్తమ్భగోశ్య రథీ |
మావీమూర్ధ్ని రథః స్థితో రథవహశ్చాపం శరవ్యం పురః
యోద్ధుఃకేశచరాః స ఏవ నిఖిలస్థాణోరణుః పాతు వః || ౪.౯ || (సః)

నిదాఘమథ సమ్బాధ్య తతో ఋభురువాచ హ |
అధ్యాత్మనిర్ణయం వక్ష్యే నాస్తి కాలత్రయేష్యపి || ౪.౧౦ ||

శివోపదిష్టం సజ్జీవ్య గుహ్యోద్గుహ్యతరం సదా |
అనాత్మేతి ప్రసక్తాత్మా (ప్రసక్తాచ్చ) అనాత్మేతి మనోఽపి వా |
అనాత్మేతి జగద్వాపి నాస్యనాత్మేతి నిశ్చిను || ౪.౧౧ ||

సర్వసంకల్పశూన్యత్వాత్సర్వాకారవివర్జనాత్ |
కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్యనాత్మేతి నిశ్చిను || ౪.౧౨ ||

చిత్తాభావే చిన్తనీయో దేహాభావే జరా చ న |

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౧౩॥

పాదాభావాద్గతిర్నాస్తి హస్తాభావాత్క్రియా చ న ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౧౪॥

బ్రహ్మభావాజ్జగన్నాస్తి తదభావే హరిర్న చ ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౧౫॥

మృత్యుర్నాస్తి జరాభావే లోకవేదదురాధికమ్ ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౧౬॥

ధర్మో నాస్తి శుచిర్నాస్తి సత్యన్నాస్తి భయన్న చ ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౧౭॥

అక్షరోచ్ఛరణం నాస్తి అక్షరత్యజడం మమ (అక్షరం న చ మణ్డలమ్) ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౧౮॥

గురురిత్యపి నాస్త్యేవ శిష్యో నాస్తీతి తత్త్వతః ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౧౯॥

ఏకాభావాన్న ద్వితీయన్న ద్వితీయాన్న చైకతా ।

సత్యత్వమస్తి చేత్కిఞ్చేదసత్యత్వం చ సమభవేత్ ॥ ౪.౨౦॥

అసత్యత్వం యది భవేత్సత్యత్వం చ ఘటిష్యతి ।

శుభం యద్యశుభం విద్ధి అశుభం శుభమస్తి చేత్ ॥ ౪.౨౧॥

భయం యద్యభయం విద్ధి అభయాద్భయమాపతేత్ ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౨౨॥

బద్ధత్వమస్తి చేన్మోక్షో బద్ధాభావే న మోక్షతా ।

మరణం యది చేజ్జన్మ జన్మాభావే మృతిర్న చ ॥ ౪.౨౩॥

త్వమిత్యపి భవేచ్ఛాహం త్వం నో చేదహమేవ న ।

ఇదం యది తదేవాపి తదభావే ఇదం న చ ॥ ౪.౨౪॥

అస్తి చేదితి తన్నాస్తి నాస్తి చేదస్తి కిఞ్చ న ।

కార్యం చేత్కారణం కిఞ్చేత్కార్యాభావే న కారణమ్ ॥ ౪.౨౫॥

ద్వైతం యది తదా౭ద్వైతం ద్వైతాభావే౭ద్వయం చ న ।

దృశ్యం యది దృగప్యస్తి దృశ్యాభావే దృగేవ న ॥ ౪.౨౬॥

అన్తర్యది బహిః సత్యమన్తాభావే బహిర్న చ ।

పూర్ణత్వమస్తి చేత్కిఞ్చదపూర్ణత్వం ప్రసజ్యతే ॥ ౪.౨౭॥

కిఞ్చిదస్తితి చేచ్చితే సర్వం భవతి శీఘ్రతః ।

యత్కిఞ్చత్కిమపి క్వాపి నాస్తి చేన్న ప్రసజ్యతి ॥ ౪.౨౮॥

తస్మాదేతత్కృచ్చిన్నాస్తి త్వం నాహం వా ఇమే ఇదమ్ ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౨౯॥

నాస్తి దృష్టాన్తకం లోకే నాస్తి దార్ఢాన్తికం క్వచిత్ ।

కేవలం బ్రహ్మభావత్వాన్నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ॥ ౪.౩౦॥

పరం బ్రహ్మహమస్మీతి స్మరణస్య మనో న హి ।

బ్రహ్మమాత్రం జగదిదం బ్రహ్మమాత్రత్వమప్య హి ॥ ౪.౩౧॥

చిన్మాత్రం కేవలం చాహం నాస్త్యనాత్మేతి నిశ్చిను ।

ఇత్యాత్మనిర్ణయం ప్రోక్షం (నిర్ణయః ప్రోక్షః) భవతే సర్వసజ్గహమ్ ॥ ౪.౩౨॥

సకృచ్ఛృవణమాత్రేణ బ్రహ్మైవ భవతి స్వయమ్ ॥ ౪.౩౩॥

॥ ఇతి శివరహస్యాన్తర్గతే ఋభుప్రోక్షం శాఙ్కరసూత్రవిజ్ఞానమేవమధ్యాత్మనిర్ణయం
సమూర్పరమ్ ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । శఙ్కరాఖ్యః షష్ఠాంశః । అధ్యాయః ౪ । ౫-౪౩॥

- .. shrIshivarahasyam . shankarAkhyah ShaShThAMshah . adhyAyaH 4 . 5-43..

Notes :

Shiva Rahasyam Amsa-06 consists of the 50 Adhyaya-s that comprise the Ribhu Gita.

Selected verses from Ribhu Gita have been compiled here based on similarity of content.

Proofread by Ruma Dewan

Ribhuproktam Shankarasutravijnanam evam Adhyatmanirnayam

pdf was typeset on August 5, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

